

Návrh legislatívnej zmeny Zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní (ďalej „Zákon“)

Projekt:	Lepšie verejné politiky pre bývanie marginalizovaných rómskych komunít
Organizácia:	Nezisková organizácia Projekt DOM.ov
Operačný program:	Efektívna verejná správa
Kód žiadosti o NFP:	314011Q491
Názov aktivity:	Hlavná aktivita č. 1 Skvalitňovanie sociálnej práce v oblasti bývania a finančnej gramotnosti v MRK
Názov výstupu:	Návrh legislatívnej zmeny za účelom zefektívnenia verejnej správy
Názov opatrenia:	Návrh na zmenu Zákona č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní
Subjekt, ktorému sa návrh opatrenia predkladá:	Ministerstvo dopravy a výstavby SR

Komentár:

Hlavným cieľom Zákona je sprístupnenie sociálneho bývania formou nájomného bývania obyvateľom, ktorý si nedokážu vlastným pričinením bývanie zabezpečiť. Zákon vymedzuje podmienky poskytovania štátnej dotácie na obstaranie sociálneho nájomného bývania. Medzi oprávnenými žiadateľmi o dotáciu na rozvoj bývania sú toho času obce, samosprávne kraje, bytové družstvá, spoločenstvá vlastníkov bytov a neziskové organizácie zriadené obcami za účelom poskytovania verejnoprospešných služieb v oblasti bývania.

Na základe analýzy Zákona, ktorú sme zrealizovali v rámci projektu Lepšie verejné politiky pre bývanie MRK v roku 2020, konštatujeme, že je potrebné prehodnotiť zoznam oprávnených žiadateľov o poskytovanie predmetnej dotácie. Implementácia nástroja sociálne nájomné byty sa stala doménou samospráv, žiadateľmi o obstaranie nových nájomných bytov za posledných 10 rokov boli výlučne obce. Podľa zoznamu žiadateľov a schválených žiadosti o dotáciu MDV SR, môžeme pozorovať rapídne klesajúci záujem obcí o tento program¹ (tiež viď Analýza zákona 443/2010:

¹ <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/bytova-politika/dotacie/zoznam-schvalenych-ziadosti>

<http://projektodomov.sk/publikacie/>). Tento fakt potvrdzujú aj naše skúsenosti z terénu. Mnohé obce nemajú záujem o riešenie otázky bývania sociálne znevýhodnených skupín obyvateľstva prípadne nemajú dostatočné odborné kapacity na riešenie témy sociálneho bývania. Na druhej strane, na Slovensku rastie dopyt po sociálnom bývaní. A tu vidíme priestor pre neziskové organizácie, ktoré vykonávajú sociálne služby zamerané na podporu bývania ohrozených skupín. Myslíme tým na sociálne služby definované v Zákone 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, konkrétne: zariadenie podporovaného bývania, podpora samostatného bývania, nocľaháreň, útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania. Neziskové organizácie, ktoré sú etablované v téme sociálneho bývania, sú schopné vykryť potreby tých skupín ohrozeného obyvateľstva, ktoré nie sú podchytené sieťou miest a obcí. Myslíme najmä na ľudí, ktorí prešli zariadeniami krízovej intervencie ako je útulok, zariadenie núdzového bývania, dom na pol ceste a potrebujú prejsť na vyšší stupeň sociálneho bývania. Zvyčajne ide o ľudí, ktorí z dôvodu chýbajúceho trvalého pobytu nemôžu byť žiadateľmi o obecné sociálne byty. Nad otázkou rozšírenia oprávnených uchádzačov o dotáciu na rozvoj bývania o neziskové organizácie sa zamýšľa aj posledná Konceptcia rozvoja bývania 2015-2020 a odkazuje na dobré skúsenosti zo zahraničia.

Paragrafové znenie:

Navrhujeme doplnenie § 7 v druhej hlave Zákona o písmeno g)

§ 7 Žiadateľ

Žiadateľom o poskytnutie dotácie môže byť

- a) obec; v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice aj mestská časť,
- b) vyšší územný celok,
- c) bytové družstvo,
- d) vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome zastúpení správcom, ktorý vykonáva správu bytového domu na základe zmluvy o výkone správy uzatvorenej podľa osobitného predpisu a je zapísaný v zozname správcov podľa osobitného predpisu,
- e) spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov,

- f) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby na zabezpečovanie bývania, správy a údržby a obnovy bytového fondu (ďalej len „nezisková organizácia“), ktorej zakladateľom alebo ktorej jedným zo zakladateľov je obec alebo vyšší územný celok, ak ich vklad tvorí najmenej 51% majetku neziskovej organizácie a v správnej rade neziskovej organizácie ich zastupuje nadpolovičný počet členov,
- g) nezisková organizácia poskytujúca sociálne služby podľa Zákona č. 448/2010 Z. z. o sociálnych službách, ktorá je registrovaným neverejným poskytovateľom sociálnej služby zameranej na podporu bývania a vykonáva 3 a viac rokov minimálne jednu sociálnu službu, a to: zariadenie podporovaného bývania, podporu samostatného bývania, nocľaháreň, útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania.**

Predmetný návrh bol prerokovaný Platformou sociálnych pracovníkov a neziskových organizácií dňa 4.3.2021.